“ The Golden Light ”, Amsterdam – Varanasi 2019 – 2020 … Joop Haring

Een project dat start in Varanasi, India en verder wordt uitgevoerd en tentoongesteld in Amsterdam.

Na 10 jaar zet ik weer voet op Indiase bodem!
Nu voor het eerst in Varanasi.
Wat een kakofonie aan geluiden en wat een verkeerschaos.
Je kunt je hieraan niet onttrekken.
Als deel van het grote geheel, bevind ik mij in de ‘old Ambassador car’ met chauffeur op weg naar mijn residency, Kriti Gallery
Een kunstenaarsverblijf, geschikt voor 5/6 intern. kunstenaars, omgeven met een mooie tuin.

Kriti Gallery residency

Garden Krity residency

Ieder heeft een goed geoutilleerde woon/werkplek en er is een kok die de maaltijden verzorgt!

Het is heel prettig in dit ‘resort’, maar buiten de poort begint het ‘echte leven’ of de chaos.
Op straat zie ik een stoet voorbij trekken met voorop lopend trommelaars en mensen die bloemblaadjes strooien op de straat. Daarna gevolgd door dansende dragers van een baar met daarop een in doeken omwikkeld lijk. Ze zijn op weg naar de ‘burning Ghats’ aan de oever van de Ganges. Dit ritueel zou ik nog vele malen op straat zien en ook bruiloftprocessies, waar de ‘ghettoblasters’ en TL verlichting wordt gevoed door een aggregaat in een open wagen…
Leven doe je op straat, slapen doe je thuis! (als je dat hebt)

Aan de oever van de Ganges

Het ochtend Hindu ritueel

’s Ochtends om 5.30 u begint voor de Hindu’s het ochtend ritueel.
Het is dan nog donker, maar het licht is in aantocht en de aanstormende dag wordt gevierd.
De rivier de Ganges heeft in Varanasi 29 ghats, plekken waar ritueel wordt gebaad.
Er zijn 3 belangrijke ‘burning ghats’, daar worden de overledenen gecremeerd op houtstapels.
Foto’s maken is echt verboden en ook niet respectvol. De familie zit erom heen en hoopt dat de overledene nu eindelijk rust vindt en niet verder reïncarneert.
Het licht in de kromming van de rivier is van een adembenemende schoonheid.
De oude stad, met zijn kleine straatjes en bedrijfjes, geven deze 3000 jaar oude stad een bijzondere plaats in de wereldgeschiedenis.
Door hier veel te wandelen, leer je de stad en de mensen beter te begrijpen.
De opkomst van de zon en de avondschemering zijn de mooiste momenten aan de rivier.
Het is dat mysterieuze, ongrijpbare licht dat ik in dit project zoek, om hier nieuw werk uit te laten ontstaan. Ook op andere plaatsen, die ik op deze reis heb bezocht, ben ik op zoek geweest naar het ‘Licht’ in combi met de Hindu religie.

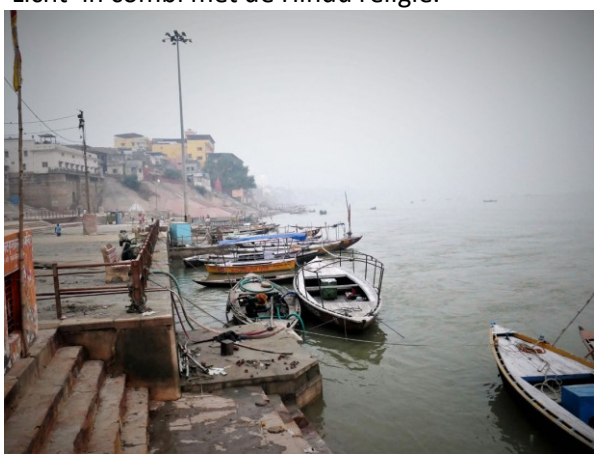

Ochtendlicht aan de Ganges

Pasteltekening Reflection on Light 2020

Aan de oever heb je op kleine insparingen bij de trappen, kleine lingams staan waar met bloemen geofferd wordt. Een vruchtbaarheidsrirueel dat wordt gecombineerd met een gebed en bad in de Ganges.Veel Hindu families uit vele delen van het land komen hier naartoe om te baden.
Al was het maar één keer in je leven om hier te zijn en de betekenis van het geloof te voelen.
Zoals Mekka voor de moslim is, is Varanasi de belangrijkste plek voor de Hindoes.
Wanneer je hier dagelijks bent, zoals ik heb gedaan, begin je iets van de betekenis te voelen.
Als westerling ervaar je dat natuurlijk altijd vanaf afstand , maar na een tijdje beginnen de Hindoes je te herkennen en soms komen ze naar je toe voor een praatje. Aan toeristen zijn ze wel gewend en iedereen heeft ook een mobiele telefoon. Op de kades zie je ook veel jongeren die in jeans luisteren naar popmuziek en zich vermaken zoals overal op de wereld. Het loopt allemaal door elkaar, toeristische kraampjes, jongeren en religieuze hindoes, Sahdus, heilige mediterende mannen.
In Varanasi wonen ook moslims en in de tijd (nov.2019) dat ik er was, waren er veel politieke spanningen en ook opvallend veel militairen in de stad. Maar in de kleine straatjes achter de Ghats leven de verschillende groepen goed samen, lijkt het. Zolang de religies van beiden worden gerespecteerd gaat het goed, maar dat is ook afhankelijk van plaatselijke politieke maatregelen…

Met Navneet, de directeur van de Kriti Gallery heb ik met een aantal andere Hindoes, een rituele dienst gevolgd in een Krishnatempel. Sudarshan Shetty, een bekende Indiase beeldhouwer uit Bombay, was ook mee en met een groep van 5 man/vrouw hebben we de dienst van 1,5 uur meegemaakt. Normaal word je hier als buitenstaander niet toegelaten, maar nu werd ik wel geaccepteerd.

Het was een bijzondere dag in deze tempel omdat 1x per jaar het voorschrijndoek in de tempel wordt weggehaald om de achterliggende sculptuur te tonen. (800 AD Shiva)
In het binnenste van de tempel zit de priester bij de yoni/lingam en verricht allerlei rituele handelingen die met reiniging en offer te maken hebben.
Dat gaat onder het uitspreken van gebeden, die ook worden voorgelezen door een assistent.
Water, kokosnoten- en bonenpasta, blaadjes en bloemenkransen. Het geheel wordt gewassen en versierd met bloemen zodat de Yoni/Lingam bijna geheel bedekt zijn met bloemen.
Er wordt geofferd aan de 'oorsprong van leven'.Er komen meer priesters bij en kaarsen en olielampen worden gebrand en de elektrische lampen gaan uit. Het wordt heel donker alleen door olie en kaarslicht verlicht. De mensen rondom gaan nu mee in het ritueel met uitspreken van zinnen in het Sanskriet. Er wordt steeds harder geciteerd en een bel wordt door een jonge priester geluid. Het gaat nu zo hard dat mijn trommelvliezen op springen staan, want de ruimte is klein en alleen van zware hardstenen balken geconstrueerd. Een van de oudste tempels in Varanasi.
Dan opeens na 1,5 uur is het stil en krijgt iedereen na afloop een amandelpasta in de hand en as op het hoofd…Daarna nog even naar een hypermodern hotel aan de Ganges om `s nachts van het geweldig uitzicht te genieten…
Deze uitersten van beleving vind je hier in Varanasi.

Ganges ritueel baden

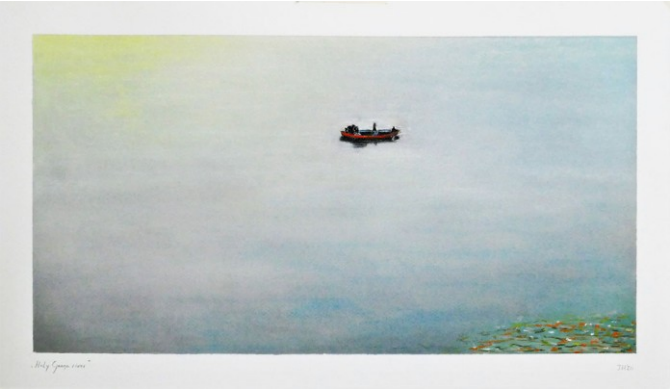
Holy Ganga River pastel tekening

Varanasi is een chaotische stad. De stad slaapt nooit. Het verkeer is een constante stroom van vracht en personenauto's aangevuld met motoren, riksja's en fietsers.
Vervoer doe je met een riksja en een mondkapje, want de luchtverontreiniging is zeer groot.
Vergeet je oordoppen niet! Alleen aan de Ganges is het nog te doen, omdat daar geen verkeer is.

Op de universiteit van Varanasi heb ik nog een gastles gegeven aan zo'n 60 studenten, beeldhouwen.
De campus is een heel groot terrein met allemaal faculteiten. Zeer uitgebreid!
Studenten waren rond de 22 jaar. Had een memory stick bij me met mijn werk daarop en dat kon in de beamer gebruikt worden in een van de collegezalen voor een gastles.

Beelden op de Universiteit Campus, Varanasi

Beeldhouwersklas Varanasi *Sculptuur lokaal, Varanasi*

Met de trein van Varanasi naar Khajuraho (12 u). De tempels zijn bekend en prachtig, maar de kleine landelijke dorpen met zijn schoolklasjes, die ik bezoek met Pappu, de riksja rijder, zijn nog veel interessanter.
Het is een reis door het landschap rondom Khajuraho. Kleine dorpen waar je alleen met een riksja komt en waar de schoolkinderen in uniform naar hun dorpse klasje gaan. Ik heb er een paar bezocht. Zeven, achtjarige kinderen vaak op de grond zittend en luisterend naar de meester. De dorpse sfeer is nog volledig met boerenhoeves en een klein pleintje.Koeien, geiten, kippen, wat rondscharrelend over de weg, vaak onverhard. De mobiele telefoon maakt nu het grote verschil en verbindt de kleine gemeenschappen met de grotere steden.

Khajuraho

Khajuraho

Met de trein naar Bhopal om collega’s te spreken op Bharat Bhavan, een instituut van culturele allure met dansuitvoeringen, grafisch centrum, keramiek afdeling. Ik heb hier contact met Devilal Pathidar, een beeldhouwer, keramist die leiding heeft gegeven aan de keramiekafdeling.
Davilal en zijn vrouw Shika leiden me ook rond in het openlucht museum van Tribal Art in Bhopal. Een geweldig museum waar elke provincie van India vertegenwoordigd wordt met hedendaagse volkskunst.
Dat wordt door de provincie zelf onderhouden. Een slim systeem, omdat het ook een educatieve kant heeft die Indiase kinderen hier naar toe haalt met de bus.
Ik fotografeer er veel bijzondere hutten en heb gesprekken met de mensen die het beheren.

Bhopal is vooral bekend van de grootste industriële ramp in de wereldgeschiedenis. In 1984 ontplofte de chemische fabriek van Union Carbide (US). 28.000 mensen kwamen om door de methyl gaswolk over de stad. En een half miljoen mensen werden ziek en zelf nu 35 jaar na de ramp ondervinden mensen er nog steeds de gevolgen van.(grondwater)

Davilal met de keramistengroep in Bharat Bhavan

Sanchi de grote Stupa uit 300 BC

Verder is Bhopal (ruim 2 mln inwoners) wel een mooie stad met twee grote meren.45 kilometer ten noord oosten ligt het beroemde Boedistische Sanchi. Het is herontdekt door Britse soldaten in 1818 en stamt uit 300 BC. Een van de redenen om hier naartoe te gaan zijn de bijzondere stupa's die hier zijn gevonden en gereconstrueerd. Ik wilde ze graag zien gecombineerd met Bhopal, dat gedeeltelijk in een heuvelig landschap ligt.

Door het reizen met trein, bus en riksja krijg je ook een goed beeld van de provincie Madhya Pradesh. Heuvelachtig met agrarische activiteiten in de dorpen, maar de steden zijn weer heel druk met veel gemotoriseerd verkeer. De luchtvervuiling is echt een probleem in de steden.

>>>Voor mijn **project** The Golden Light richt ik me vooral op de beleving van religie en de puurheid van het landschap. Ik vermoed dat ergens hiertussen een wisselwerking plaatsvindt en dat omgeving, klimaat van doorslaggevende invloed is op onze reflectie naar geloof en natuur.
De kern van het offeren aan yoni/lingam is ook het vruchtbaarheidsritueel, in feite het doorgeven en vieren van continuïteit in leven. Zoals in Varanasi elke ochtend om 5 uur de dag wordt gevierd.

Het is bizar dat daarnaast een andere wereld is ontstaan van verkeerschaos, luchtverontreiniging, geluidsoverlast. Twee compleet tegenovergestelde richtingen.
Je kunt je afvragen of we niet terugmoeten naar een evenwichtiger balans…
In mijn project wil ik graag de 'schoonheid' tonen van het gouden licht, zoals ik dat in India steeds weer waarneem.
Ik heb gedurende deze reis vele foto's en aantekeningen gemaakt om dit vast te leggen en nu in latere fase uit te werken.
De viering van het licht staat aan de basis van vele religies en is misschien goed om het als statement te gebruiken. Met mijn project probeer ik de 'schoonheid' van licht te laten voelen, meebeleven in tekeningen, foto's, wandobjecten en beelden. Het project is in uitvoering!
Het is een ontdekkingsreis voor mijzelf en verdieping in beleving van natuur en religie, juist in India.

Studio van Robin David in Bhopal

Sculpture by Robin David

Van Bhopal via Hydrabad naar Chennai, dan met de lokale bus naar Thiruvannamalai (zuid India). Een echte reisdag!
In Thiruvannamalai is een belangrijk Hindufeest dat 10 dagen duurt. Het heet 'Deepam'- feest van het licht.
In de stad stromen zo ruim 1 miljoen extra bezoekers binnen. De gelovigen lopen gezamenlijk de 14 km rondom de heilige berg, Arunachala, waar klokslag 18.00u een groot vuur op brand, als lichtpunt. Bij de rondgang doen ze zo'n 8 belangrijke tempels aan om te offeren..

Thiruvanamalai –Deepam hindufestival

De heilige berg Arunachala

Het is hier in Thruvanamalai (Tamil Nadu) dat ik een bijzondere plek vind. Een klein offerplekje in de natuur gemaakt door de dorpsbewoners, even buiten de stad. Het bos en de vallei eromheen maakt het tot een unieke plek met zicht op deze berg. Ik zit er vaak in de ochtend, want dan valt het licht prachtig in de vallei. Het bos zelf ook is prachtig. De boeren lopen hier elke ochtend met hun vee naar de weiden om te laten grazen. Een enorme inspirerende plek waarvandaan nieuw werk is ontstaan. In dit gedeelte van zuid India is het leven veel meer in balans met de omgeving als in Varanasi. De vervuiling en verkeersdrukte is ook minder dan in het noorden.
De 8 belangrijkste Shiva temples heb ik bezocht na Deepam.
Yama Lingam – tempel van de dood
Neeridlu lingam – tempel van de aarde
Varuna lingam – tempel van de regen
Adi Arunachalla, easwaria eerste tempel bij Arnachella die hier is gebouwd.
Vayu lingam – tempel van de lucht
Kubua Lingam – tempel v/d jinanwar

Easanya lingam – tempel van de Indra lingam
Agni lingam – tempel van het vuur.
Je geeft de priester 10 RS en maakt de rondgang kloksgewijs. Je kunt het sanctuerium, het heilige gedeelte waar alleen de priester mag komen, zien. (de cella)
Voor de Cella bevind zich de Nanda, de stenen stier die de tempel bewaakt.
Je offert aan Shiva voor een vruchtbaar en gezond leven.

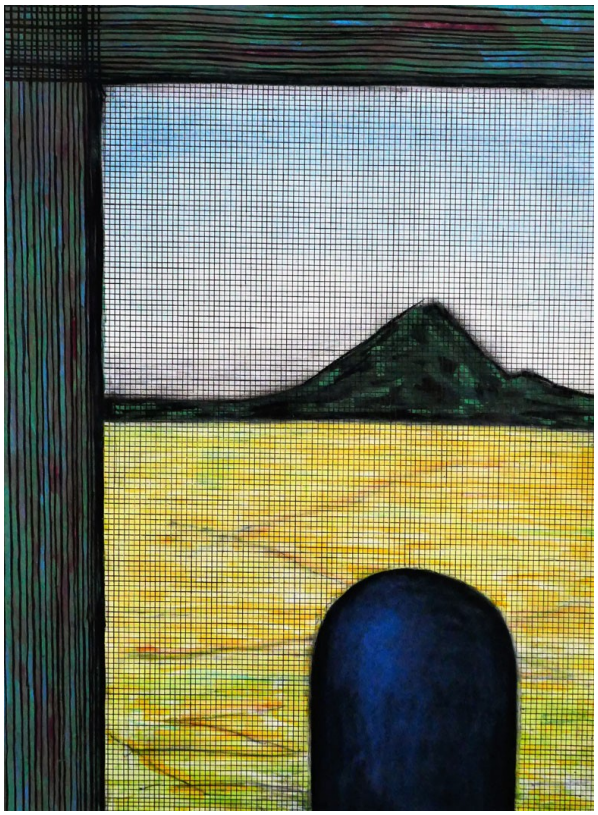

Holy mountain - pastel

Het kleine offerplekje buiten

Bright Morninglight pastel

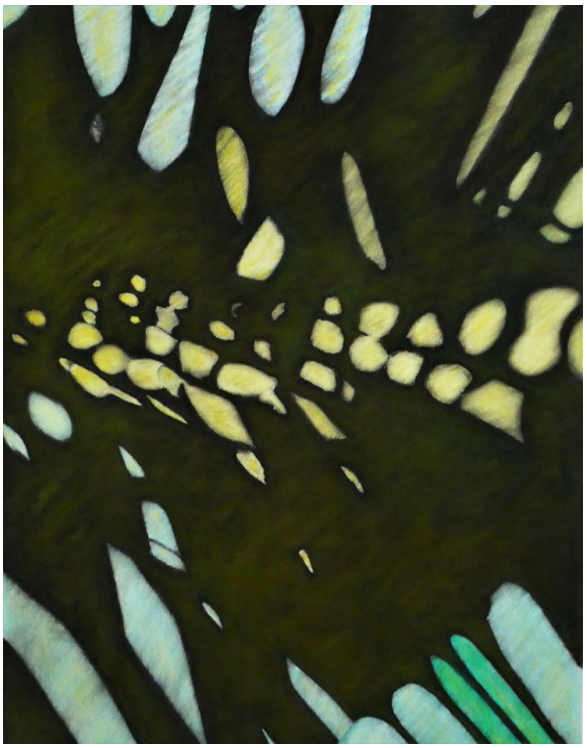

Light II pastel

De tempels hebben een magische uitwerking.
Ook wanneer je geen Hindoe bent is het een bijzondere ervaring om de spirituele kracht van de rondgang te voelen. In feite werkt het bezoek aan kerken natuurlijk ook zo, maar het ritueel is in het Hindoeïsme veel meer uitgewerkt en ook blijvend krachtiger voor de gelovige.

Tempel in Khajuraho met Lingam

Absorbing Lightfall – keramiek 2020

Lichtval foto

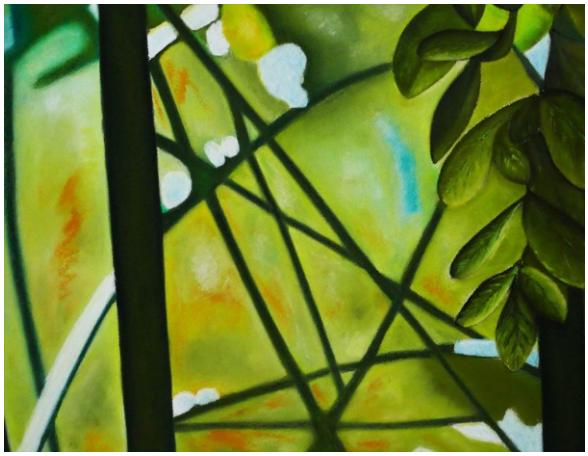

Sunday Morning light II pastel

Het project is nog niet afgerond. Op dit moment ben ik met de 2e fase uitvoering bezig en hoop het eind 2020 af te ronden en te presenteren.

Dit verslag gaat vooral over de inspiratie van het reizen en verzamelen van gegevens.
Het is heel fijn dat het Gerbrandy fonds mij in de gelegenheid heeft gesteld dit mogelijk te maken!
De verdere uitwerking wil ik nog vastleggen in een boek als presentatie.
In de verantwoording zal ik het logo opnemen van het fonds.

Joop Haring
www.joopharing.com